

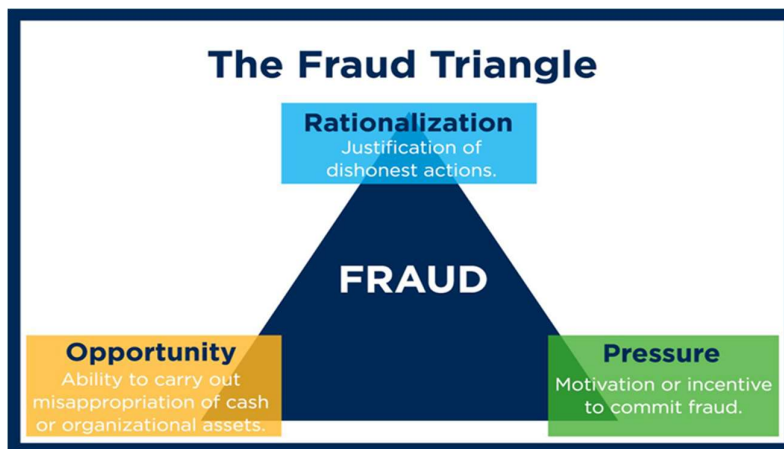

การประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

๑. องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต

ปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/ Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ การควบคุมภายใน ขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยม การทุจริต (Fraud Triangle) ได้ให้สมมติฐานไว้ ดังนี้

๒. กรอบในการแก้ไขปัญหาการทุจริตตั้งมุมมอง ต่อไปนี้

๓. หลักการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕: กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

๔. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน

- ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

จัดการทรัพยากรภาครัฐ

เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตที่หากเกิดขึ้นแล้วอาจมีผลกระทบเชิงลบต่อองค์กรประกอบกับเจตจำนงสุจริตของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและนโยบายการบริหารงานของผู้บริหารของสำนักงานในการสร้างความโปร่งใสในการบริหารด้านการบริหารงานบุคคลและการใช้จ่ายงบประมาณ ในการนี้ สำนักงานนโยบายและแผน สำนักบริหารการคลัง และหน่วยตรวจสอบภายในที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานประจำปี การเบิกจ่ายงบประมาณและการตรวจสอบการดำเนินการจึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน จำนวน ๑ กระบวนการตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านที่ ๓ “ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ”

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประเมินความเสี่ยงแล้ว พบว่า แม้ว่ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่ขั้นตอนการดำเนินงานโดยวิธีเฉพาะเจาะจงนั้น อาจเกิดความเสี่ยงขึ้นได้ ดังนั้น สำนักงาน

ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้กำหนดมาตรการแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) ของสำนักงานฯ ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง		
๑	จัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง		/
๒	จัดทำร่างขอบเขตของงาน		/
๓	จัดทำรายงานขอซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง		/
๔	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ความเห็นชอบรายงานการขอซื้อขอจ้าง		/
๕	การเชิญชวน/เจรจาต่อรอง		/
	<u>กรณีคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงจัดทำหนังสือเชิญชวนส่งไปยังผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด</u>		/
	๑) คณะกรรมการฯ จัดทำรายงานผลการพิจารณาข้อเสนอ/ต่อรองราคาตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี		/
	๒) คณะกรรมการฯ รายงานผลการพิจารณาและเสนอความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ		/
	๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้มีอำนาจอนุมัติจัดซื้อหรือจ้าง เห็นชอบผลการคัดเลือก		/
	<u>กรณีเจ้าหน้าที่เจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพหรือรับจ้างนั้นโดยตรง</u>		/
	- หัวหน้าเจ้าหน้าที่ซื้อหรือจ้างภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ		/
๖	ประกาศผู้ที่ได้รับการคัดเลือกการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง		/
๗	ลงนามในสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดหรือข้อตกลง		/

Known Factor

ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายไว้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติอยู่

Unknown Factor

ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียดดังนี้

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	คะแนน	มาตรการควบคุม	เขตสี
๑	ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๓ - ๒๕	จำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิกเปลี่ยนแปลงกิจกรรม	แดง
๒	ระดับความเสี่ยงสูง (High Risk : H)	๗ - ๑๒	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	ส้ม
๓	ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Moderate Risk : M)	๓ - ๖	ยอมรับความเสี่ยงแต่ควรมีมาตรการควบคุม	เหลือง
๔	ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๒	ยอมรับความเสี่ยงได้	เขียว

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	จัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้าง	/			
๒	จัดทำร่างขอบเขตของงาน	/			
๓	จัดทำรายงานขอซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	/			
๔	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ความเห็นชอบรายงานการขอซื้อหรือจ้าง	/			
๕	การเชิญชวน/เจรจาต่อรอง	/			
	<u>กรณีคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงจัดทำหนังสือเชิญชวนส่งไปยังผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด</u>	/			
	๑) คณะกรรมการฯ จัดทำรายงานผลการพิจารณาข้อเสนอ/ต่อรองราคาตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี	/			
	๒) คณะกรรมการฯ รายงานผลการพิจารณาและเสนอความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ	/			
	๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้มีอำนาจอนุมัติจัดซื้อหรือจ้างเห็นชอบผลการคัดเลือก	/			
	<u>กรณีเจ้าหน้าที่เจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพหรือรับจ้างนั้นโดยตรง</u>		/		
	- หัวหน้าเจ้าหน้าที่ซื้อหรือจ้างภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ		/		
๖	ประกาศผู้ที่ได้รับการคัดเลือกการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	/			
๗	ลงนามในสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดหรือข้อตกลง	/			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง ๒ ตามระดับคะแนนความจำเป็นของการเฝ้าระวังคุณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

๑) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นอย่างสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓

๒) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นต่อของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตโดยค่า SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

๑) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแลพันธมิตรภาคเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๒) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงินรายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

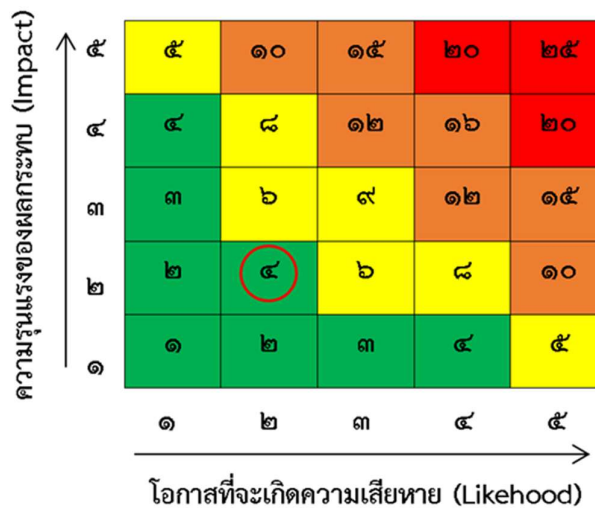
๓) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๔) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix))

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
		Likelihood	Impact	Risk Score
๑	กรณีเจ้าหน้าที่เจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพหรือรับจ้างนั้นโดยตรง	๒	๒	๒ x ๒ = ๔

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการสอดคล้องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับสูง : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ระดับปานกลาง : จัดการได้โดยส่วนใหญ่มีบางครั้งที่จัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

ระดับต่ำ : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
กรณีเจ้าหน้าที่เจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพหรือรับจ้างนั้นโดยตรง	ระดับดี			

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องความเสี่ยงสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ ๖ ๗ ๘ หรือ ๙ โดยเฉพาะช่องความเสี่ยงสูงระดับ ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒ – ๔ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำถึงค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ระดับดีถึงพอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับเฝ้าระวังและทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑.	กรณีเจ้าหน้าที่เจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพหรือรับจ้างนั้น โดยตรงอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้างโดยตรง	<p>แนวปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำสัญญากับบริษัทตนเองหรือบริษัทของครอบครัวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่พัสดุ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่พัสดุเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างก่อนการพิจารณาของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรับทราบข้อมูลที่เอื้อต่อการประมูลซึ่งอาจเกิดการมีส่วนได้ส่วนเสียของเจ้าหน้าที่พัสดุได้ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่พัสดุรับของแถม/ ของขำรวย และไม่รับบริจาคสิ่งของจากบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการแต่งตั้งกรรมการจัดทำคุณลักษณะ (TOR) กรรมการจัดซื้อและกรรมการตรวจรับ โดยหมุนเวียนให้เจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นกรรมการฯ ข้างต้น เพื่อป้องกันมิให้เป็นการผูกขาดการดำเนินงานกับตัวบุคคลเพียงคนเดียวหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ ยกเว้นหากเป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่จำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงจำเป็นต้องคัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านนั้น ๆ การจัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คู่มือการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุฯ อย่างสม่ำเสมอ <p>ระเบียบ / คำสั่งที่เกี่ยวข้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำสั่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ ๕๓/๒๕๖๐ เรื่อง มอบอำนาจการสั่งซื้อสั่งจ้าง ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติงานและข้อสั่งการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตามคำสั่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ ๖๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

ลำดับที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		<p>๔. ประกาศสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง นโยบายและกระบวนการบริหารจัดการซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนเปิดเผยข้อมูลและตรวจสอบได้ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔</p> <p>๕. ประกาศสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่องนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕</p>

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวังการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงทุจริตออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ลำดับ	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำสัญญากับบริษัทตนเองหรือบริษัทของครอบครัว หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่พัสดุ	ระดับต่ำ	/		
๒	ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่พัสดุเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างก่อนการพิจารณาของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรับทราบข้อมูลที่เอื้อต่อการประมูล ซึ่งอาจเกิดการมีส่วนได้ส่วนเสียของเจ้าหน้าที่พัสดุได้	ระดับต่ำ	/		
๓	ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่พัสดুরับของแถม/ของชำร่วย และไม่รับบริจาคสิ่งของจากบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	ระดับต่ำ	/		
๔	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการแต่งตั้งกรรมการจัดทำคุณลักษณะ (TOR) กรรมการจัดซื้อและกรรมการตรวจรับ โดยหมุนเวียนให้เจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นกรรมการฯ ชำรงต้น เพื่อป้องกันมิให้เป็นการผูกขาดการดำเนินงานกับตัวบุคคลเพียงคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ ยกเว้นหากเป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่จำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงจำเป็นต้องคัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านนั้น ๆ	ระดับต่ำ	/		
๕	การจัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	ระดับต่ำ	/		
๖	เจ้าหน้าที่พัสดุได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุฯ อย่างสม่ำเสมอ	ระดับต่ำ	/		

▶	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
▶	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงทีตามมาตรการนโยบาย โครงการ/กิจกรรม ที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลงค่าความเสี่ยงรวมไม่เกิน ระดับ ๖
▶	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงเกินระดับ ๖

จากการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันการทุจริตหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ในกรณีที่มีโอกาสให้เกิดความเสี่ยงหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในไตรมาสที่ ๑ - ๒ ปรากฏผล ดังนี้

๑. ไม่ปรากฏผลการร้องเรียน กรณีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้องหรือเรื่องการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไตรมาสที่ ๑ - ๒

๒. การรายงานเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเว็บไซต์ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และรายงานการดำเนินงานรายเดือน และรายไตรมาสเสนอผู้บริหาร

๓. เจ้าหน้าที่พัสดุได้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตร “กลยุทธ์การบริหารสัญญาภาครัฐอย่างมืออาชีพ ภายใต้สถานการณ์โควิด (COVID-๑๙) (Onsite) รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ และอบรมหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ (ออนไลน์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๔. ประกาศสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง นโยบายและกระบวนการจัดการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใสไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เปิดเผยข้อมูลและตรวจสอบได้ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

๕. ประกาศสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
